

Katowice 10.10.2020

dr hab. Gabriela Silva prof. AM
Akademia Muzyczna
im. Karola Szymanowskiego
w Katowicach

RECENZJA PRACY DOKTORSKIEJ

mgr Jiujie Jin

Zleceniodawca recenzji:

Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie – Wydział Wokalno-
Aktorski.

Wykonawca: dr hab. Gabriela Silva prof. AM

W skład teczki zawierającej materiały niezbędne do przeprowadzenia recenzji wchodzi:

Cześć I

- uwierzytelnione odpisy dyplomów ukończenia studiów,
- kwestionariusz osobowy,
- uwierzytelniona kserokopia dowodu osobistego,

- życiorys,
- propozycję tematu i koncepcję pracy doktorskiej,
- wykaz prac naukowych, twórczych prac zawodowych i dorobku artystycznego wraz z zapisem dzieł artystycznych.

Cześć II

- rekomendacje i opinie.
- opis dorobku twórczego i artystycznego,
- wykaz spektakli i koncertów,
- wykaz nagród i wyróżnień
- uczestnictwo w masterclass
- wykaz obecnych studentów doktorantki
- recenzje
- wykaz partii operowych
- wykaz pieśni
- programy
- plakaty
- opis działalności pedagogicznej

Cześć III:

zaproszenia na szczególne konkursy, festiwale muzyczne i masterclassy

Podstawowe dane o kandydacie:

Jiujie Jin – urodzona _____ ku, Dalian w Chinach.

Ukończyła studia licencjackie i magisterskie w Centralnym Konserwatorium Muzycznym w Pekinie.

Laureatka nagród:

- III nagrody „Gut Immling” Międzynarodowego Konkursu w Chinach – 2014
- II nagrody Młodzieżowego Festiwalu Chińskich Sztuk w HongKongu– 2007

- I nagrody Młodzieżowego festiwalu Zespołów Operowych w HongKongu – 2007
- I nagrody Shihua Konkursu w regionie Wuhan – 2014

Jiujie Jin kreowała następujące role operowe:

- Larina „Eugeniusz Oniegin” w Teatrze Tianqiao w Pekinie w roku 2009
- Larina „Eugeniusz Oniegin” w Konserwatorium im. Czajkowskiego w Moskwie w roku 2009
- Larina „Eugeniusz Oniegin” w Narodowym Centrum Artystycznym w Pekinie w roku 2010
- Larina „Eugeniusz Oniegin” Operze w Guangzhou w Chinach w roku 2011
- Carmen w operze „Carmen” w Narodowym Centrum Artystycznym w Pekinie w roku 2011
- Larina „Eugeniusz Oniegin” w Operze Fuzhou w Chinach w roku 2011
- Amneris „Aida” w Centralnym Konserwatorium Muzycznym w Chinach w roku 2013
- Amneris „Aida” w Operze Fuzhou w Chinach w roku 2013
- Amneris „Aida” w Operze ShenZhen w Chinach w roku 2013
- Amneris „Aida” w Teatrze Poly w Pekinie w roku 2014
- Dritte Dame „Czarodziejski flet” w Operze Liryczne w Weimarza w Niemczech w roku 2014
- Amneris „Aida” w Wuhan Concert Hall w roku 2014
- Flosshilde „Złoto Renu” w Centralnym Konserwatorium Muzycznym w Chinach w roku 2015 i 2016
- Amneris „Aida” w Centralnym Konserwatorium Muzycznym w Chinach w roku 2016
- Giovanna „Rigoletto” w Centralnym Konserwatorium Muzycznym w Chinach w roku 2016
- Azucena „Trubadur” w tournée Hiszpania i Francja w roku 2018

Jiujie Jin brała udział m.in. w recitalach i koncertach takich jak np.:

- Recital pieśni Brahmsa w centralnym Konserwatorium Muzycznym w Pekinie w roku 2017

- Recital pieśni Schuberta w Centralnym Konserwatorium Muzycznym w Pekinie w roku 2016
- Recital pieśni Chopina Centralnym Konserwatorium Muzycznym w Pekinie w roku 2017
- Symfonia IX Beethovena Xiamen Symphony Orchestra Concert Hall Xiamen Chiny w roku 2017 i 2018.

Jiujie Jin szkoliła swoje umiejętności artystyczne:

- Master Class of Music – w Centralnym Konserwatorium Muzycznym w Pekinie w latach 2013-15
- Bachelor of Music – w Centralnym Konserwatorium Muzycznym w Pekinie w latach 2008-13
- Music High School – Szkoła średnia przy Centralnym Konserwatorium Muzycznym w Pekinie w latach 2005-08

Praca doktorska mgr Jiujie Jin, na którą składa się dzieło artystyczne zarejestrowane na płycie CD oraz jego opis została zatytułowana:

Analiza porównawcza ról mezzosopranowych Azuceny z Trubadura i Amneris z Aidy Giuseppe Verdiego.

Na dzieło artystyczne składa się:

Aida 01. act 1. Qualle insolita gioia

Aida 02. Act 2. Silenzio! Aida verso noi s'avanza

Aida 03. Act 2. Pieta, di prenda del mio dolor

Aida 04. Act 4. Labboritta rivale a me sfuggia

Aida 05. Act 4. Ohime! Morir mi sento

Il Trovatore 01. Act 2. Stride la vampa!

Il Trovatore 02. Act 2. Del pari mesta

Il Trovatore 03. Act 2. Condotta ellera in ceppi

Il Trovatore 04. Act 2. Non son tuo figlio!

Il Trovatore 05. Act. 2 Oh giusto cielo!

Il Trovatore 06. Act 3. Ecco la

Il Trovatore 07. Act. 4 Madre non dormi

Nagranie zostało dokonane: Aida - 31.01.2019 roku, Il Trovatore - 02.08.2020 roku.

Wykonawcy:

Jiujie Jin – mezzosopran /Azucena, Amneris/

Yiran Lio – tenor /Manrico/

Sen Xu – tenor /Radames/

Yiluan Zhao – baryton /Count di Luna/

Weiwei Xu - piano

Część opisowa.

Po zapoznaniu się z częścią opisową ww. pracy stwierdzam, że pod względem redakcyjnym nie wzbudza żadnych zastrzeżeń.

Zachowany jest podział na rozdziały i podrozdziały, praca zawiera wstęp, zakończenie i bibliografię. Wzbogacona jest o przykłady nutowe, które podnoszą jej walory merytoryczne i estetyczne. Tematem rozważań niniejszej pracy jest analiza porównawcza ról mezzosopranowych Azuceny i Aidy.

Autorka dokonuje analizy pod kątem budowy roli, rysu psychologicznego postaci i aspektu wykonawczego tej partii wokalne. Jak sama podkreśla znaczenie mezzosopranu wzrosło od oper Verdiego. Głos mezzosopranowy zaczął być obsadzany w rolach istotnych dramaturgicznie. Są to role o głębokim rysie charakterologicznym, poruszające widza. W terminologii muzycznej funkcjonuje jako mezzosopran verdiowski, który charakteryzuje się wysokimi wymaganiami w zakresie skali, głosu i wolumenu, jak również umiejętności aktorskich.

Role te są zarówno sprawdzianem zarówno umiejętności wokalnych, jak i aktorskich.

We wstępie autorka podkreśla, iż Chiny od lat stają się ważnym ośrodkiem życia muzycznego. Zawsze dbały o swoją muzykę lokalną, a w ostatnim stuleciu otwały się na

zachodni świat operowy. Do najpopularniejszych dzieł wystawianych w Chinach należą: Aida, Il Trovatore, Traviata, Turandot, Tosca.

Słusznie doktorantka zauważa, że dzieła operowe należą do ponadczasowego przekazu. Będąc zapraszana na tournée po Francji czy Hiszpanii zwróciła uwagę, że świat muzyczny staje się otwarty dla śpiewaków różnych nacji.

Rozdział 1.

Rozdział pierwszy ma charakter wprowadzający w tematykę zagadnienia i dotyczy uzasadnienia wyboru tematu, celu pisania pracy, jak i przybliżenia trzech okresów twórczości wybranego kompozytora. Autorka opisuje lata młodości, początek i rozwój kariery Verdiego po dojrzałą i późną twórczość.

Rozdział 2.

Rozdział drugi pracy doktorskiej dotyczy źródeł powstania omawianych oper, jak i analizy postaci mezzosopranowych, pod względem wokalnym i aktorskim. Jiujie Jin przedstawia bardzo naukowo, wnikliwie i wiernie szczegóły powstania każdej opery poczynając od miejsca, historii, inspiracji, libretta po muzykę.

Opisując każdy rozdział ciekawie i barwnie przedstawia sytuacje operowe czyniąc ze swojej pracy interesującą literaturę.

Doktorantka dokonuje również analizy osobowościowej i wokalne ról kobiecych mezzosopranowych – Amneris i Azuceny, przytaczając przykładowe sceny operowe (np. tercet z Aidy, duet Aidy), które zawierają skomplikowane relacje pomiędzy bohaterami.

Jiujie Jin dowodzi bogactwa dramatycznego i wokalne oraz różnorodności budowania postaci.

Amneris to rola, która wymaga od śpiewaczki dużej rozpiętości głosu i ogromnej siły fizycznej, gdyż I i II akt zawiera wiele fragmentów solowych, zaś akt IV jest prawie monodramem artystki. Autorka podkreśla, że, by sprostać tej roli artystka musi być świadoma rozłożenia swoich sił na wszystkie akty opery.

Azucena natomiast to rola, która wynosi głos mezzosopranowy na piedestał. Doktorantka słusznie zauważa, iż kompozytor nie przypadkowo dokonał takiego wyboru powierzając rolę matki mezzosopranowi, gdyż mezzosopran charakteryzuje się szczególną barwą, prostotą, szczerością, ciepłem matczynym dając słuchaczowi poczucie bliskości. Podkreśla iż mezzosopran jest głosem mrocznym, głębokim ekspresyjnym i żaden inny głos

nie potrafiłby celniej oddać tragizmu wpisanego w zawile losy Azuceny. Obdarzył partie Azuceny fragmentami lirycznymi i dramatycznymi, by pokazać szerokie spektrum emocjonalne dzięki czemu zbudował obraz cyganki rozdartej między miłością a nienawiścią.

Tym bardziej chcę podkreślić jak ogromne wrażenie zrobiło na mnie wykonanie tej partii przez tak młodą artystkę.

Dokonując analizy postaci Azuceny autorka przytacza wiele trafnych przykładów tego dzieła.

Rozdział 3.

W rozdziale trzecim doktorantka bardzo dokładnie i wnikliwie dokonała charakterystyki porównawczej ról Amneris i Azuceny.

Doktorantka podkreśla pozycje społeczną Amneris – dumnej księżniczki egipskiej i ubogiej, pogardzanej przez wszystkich cygańskiej staruszki. Verdi genialnie uwzględnił dramatyczny potencjał mezzosopranu wynikający z jego brzmienia i skali.

Doktorantka zauważa, że kompozytor bardzo świadomie, bez cienia wątpliwości obsadza te partie w rolach mezzosopranowych, gdyż te partie charakteryzują się swoistą mrocznością.

Autorka rozwija również tezę, że dla kompozytora przy tworzeniu dzieła istotny jest czynnik ludzki-charakter.

Między osobowością postaci a jej pozycją społeczną tworzy się napięcie, które uwypukla kompozytor powierzeniem partii niskiemu głosowi mezzosopranowi.

Azucena – zupełnie kontrastująca do postaci Amneris, pogardzana cygańska kobieta oskarżana o czary, która nie może liczyć na ludzki szacunek. Bardzo sugestywnie i szczegółowo doktorantka podkreśliła rozchwianie emocjonalne Azuceny – z jednej strony jako kochającej matki, z drugiej wychowującej przybranego syna na potencjalnego mściciela.

Jiujie Jin podkreśla pełną świadomość muzyczną i wielki humanizm kompozytora w poprowadzeniu tych ról, które mimo odrębności społecznej i wielkich kontrastów są przede wszystkim ludzmi z całym bagażem tragizmu człowieka.

Autorka zauważa iż pomimo, że zarówno Azucena jak i Amneris są postaciami drugoplanowymi (z czym się nie zgadzam, moim zdaniem to są role pierwszoplanowe ale

nietytułowe) to bez tych dwóch ról akcja dramatyczna nie mogłaby się rozwinąć w takim stopniu.

Autorka podkreśla skomplikowane osobowości bohaterki, co wpływa na trudne relacje emocjonalne z obiektem miłości.

W obu przypadkach bohaterki uosabiają miłość do mężczyzny (choć raz to jest miłość do syna innym razem do obiektu pożądania), a tym mężczyzną jest wg Verdiego tenor.

Oprócz szerokiego porównania postaci doktorantka dokonuje porównania fabuły w analogicznych aktach opery.

Rozdział 4.

Rozdział czwarty to analiza interpretacji omawianych ról przez znakomite odtwórczynie tych ról.

Autorka opiera swoje tezy porównawcze na trzech wielkich odtwórczyniach tych ról: Fiorenza Cossotto, Dolores Zajick, Elena Obraztsova.

Bardzo trafnie podkreśliła wszelkie walory wybranych śpiewaczek.

Autorka dochodzi do wniosku, że na całość wykonania składają się u śpiewaczki: edukacja muzyczna, edukacja ogólna, stopień inteligencji śpiewaczej, oryginalność poglądów estetycznych, względy charakterologiczne, osobowość, a podstawą jest znakomita kontrola oddechu, artykulacji, umiejętność zmiany barw.

Podaje przykład Marii Callas, którą uważa za śpiewaczkę kompletną, obdarzoną tymi wszystkimi cechami, stąd jej wybitność i mistrzostwo.

Juijie Jin twierdzi, że jest mnóstwo pedagogów, którzy oferują przyspieszone kursy śpiewu, co – oczywiście przynosi opłakane skutki. I, o ile śpiewak jest w stanie poradzić sobie w przypadku oper werystycznych (Puccinni), to już ogromną trudność sprawiają opery bellcanto.

Autorka twierdzi, że nauka śpiewu to długi, powolny proces oparty na żmudnych ćwiczeniach przez całe artystyczne życie.

Jako, że pochodzi z Chin próbuje scharakteryzować naukę sztuki śpiewaczej w Chinach. Podkreśla, że znaczna grupa pedagogów utrzymuje, że wirtuozeria jest duszą artystyczną ekspresji i celem samym w sobie (z czym się autorka nie zgadza). Juijie Jin twierdzi, że wykształconych w takim duchu śpiewaków można nazwać jedynie muzycznymi rzemieślnikami, nazywa ich dosadnie muzycznymi maszynami. Natomiast, prawdziwy

artysta, za sprawą głębi interpretacji i bogactwa ekspresji jest w stanie wstrząsnąć duszą słuchacza i poruszyć najczulsze struny jego serca. Wzorcem takiej artystki jest Maria Callas.

Autorka podkreśla, iż ważną kategorią estetyczną jest tragizm, który wywołuje uczucie bólu i silnego poruszenia prowadząc do wewnętrznego oczyszczenia czyli catarsis. Doskonałym przykładem jest postać Azuceny i Amneris.

Verdi fantastycznie w swoich dziełach porusza się w estetyce tragizmu operowego. Jego bohaterki są bogate emocjonalnie, żarliwe, pełne bólu i rozpacz, i właśnie tylko głos mezzosopranowy jest w stanie oddać całe bogactwo uczuć, stąd nazwa mezzosopran verdiowski.

Głos mezzosopranu verdiowskiego jest niezwykle rzadkim głosem, charakteryzuje się ogromną skalą (g-c(3)), przy czym w roli Azuceny c(3) występuje na długim dźwięku, tak więc skala mezzosopranu verdiowskiego praktycznie nie różni się od skali sopranu, natomiast w rejestrze niskim obejmuje dużo niższe dźwięki i dlatego Verdi zdecydował się na głos mezzosopranowy w swych dziełach.

Zakończenie.

Ostatnim rozdziałem jest podsumowanie całej pracy pisemnej uwzględniając najważniejsze spostrzeżenia.

Dzieło artystyczne.

Na przedstawione dzieło artystyczne składa się:

nagranie CD wybranych fragmentów Aidy oraz Il Trovatore.

Aida 01. act 1. Qualle insolita gioia

Aida 02. Act 2. Silenzio! Aida verso noi s'avanza

Aida 03. Act 2. Pieta, di prenda del mio dolor

Aida 04. Act 4. Labboritta rivale a me sfuggia

Aida 05. Act 4. Ohime! Morir mi sento

Il Trovatore 01. Act 2. Stride la vampa!

Il Trovatore 02. Act 2. Del pari mesta

Il Trovatore 03. Act 2. Condotta ellera in ceppi

Il Trovatore 04. Act 2. Non son tuo figlio!

Il Trovatore 05. Act. 2 Oh giusto cielo!

Il Trovatore 06. Act 3. Ecco la

Il Trovatore 07. Act. 4 Madre non dormi

Nagranie zostało dokonane: Aida - 31.01.2019 roku, Il Trovatore - 02.08.2020 roku.

Wykonawcy:

Jiujie Jin – mezzosopran /Azucena, Amneris/

Yiran Lio – tenor /Manrico/

Sen Xu – tenor /Radames/

Yiluan Zhao – baryton /Count di Luna/

Weiwei Xu - piano

Recording: Yongpeng Liu

Stwierdzam, że założenia zawarte w części opisowej zostały przez kandydatkę w pełni zrealizowane. Jiujie Jin dysponuje przepięknym w barwie mezzosopranem verdiowskim. Wykonane fragmenty wymagają zarówno pięknej kantyleny, wyrównanego w całej skali głosu, jak i wirtuozerii we fragmentach melizmatycznych i koloraturowych. Moim zdaniem nie budzą – absolutnie – żadnych zastrzeżeń. Głos kandydatki jest wyrównany w całej swojej skali. Znakomicie brzmi zarówno w rejestrze piersiowym, średnicy, jak i w wysokich tonach. Arie – szczególnie w Trubadurze, zaśpiewane są znakomicie zarówno pod względem technicznym, intonacyjnym, a przede wszystkim dramatycznym. Znakomite legato, rewelacyjne podparcie oddechowe powodują, że słucha się doktorantki z zapartym tchem. Dawno nie miałam przyjemności słuchania tak pięknego, bogatego głosu mezzosopranowego. Artystka dysponuje dużym wyczuciem, swobodą wykonawczą i odpowiednią ekspresją. Jej głos brzmi pięknie, szlachetnie, zarazem demonicznie zarówno w średnim i wysokim rejestrze, a najtrudniejsze fragmenty linii melodycznych nie sprawiają artystce żadnych trudności. Zważając na młody wiek jestem zdumiona niezwyklej dojrzałością muzyczną i dbałością o szczegóły interpretacji.

Wszystko spaja muzykalność i głęboka wrażliwość artystki. Wszystkie cechy jej osobowości i głosu pomagają w znakomitym przekazaniu treści i emocji, jak również w różnicowaniu nastroju w poszczególnych scenach przedstawionego dzieła. Krecję wokalną oceniam w możliwie najwyższy sposób. Mogę jedynie żałować, że nie było mi dane również zobaczyć, a tylko usłyszeć, lecz jej interpretacja jest tak przekonująca i wyrazista, że pobudza moją najgłębszą wyobraźnię.

Propozycja repertuarowa młodej artystki, która być może w innym wypadku stanowiłaby ogromne wyzwanie wokalnie-aktorskie, tutaj absolutnie nie budziła żadnych zastrzeżeń. Myślę, że praca nad tym dziełem przyniosła artystce niesamowite doświadczenie i rozwój. Żałuję tylko, że w przypadku fragmentów z Aidy nie miała doktorantka odpowiedniej dla swojej klasy partnerki scenicznej.

Muszę jeszcze raz odnieść się w przypadku kandydatki do opery - Il Trovatore. W swojej działalności artystycznej miałam zaszczyt śpiewać z wieloma mezzosopranami tę właśnie operę i nigdy – czego mogę tylko żałować – nie było mi dane również śpiewać z tak wielką mezzosopranistką.

Szczególnie wielkie wrażenie zrobiło na mnie zaśpiewanie dźwięku c(3) na długiej nucie, czego nie powstydziliby się żaden bardzo dobry sopran.

Reasumując pragnę stwierdzić, że rozprawa doktorska mgr Jiujie Jin przygotowana została bardzo starannie i dokładnie w oparciu o talent i wiedzę.

Warsztat wykonawczy oraz kształt dzieła zasługuje na bardzo wysoką ocenę, bowiem świadomość możliwości własnego głosu, jak i dojrzałość muzyczna podparta imponującą wiedzą teoretyczną moim zdaniem zasługuje na wielkie uznanie.

Założony w temacie pracy cel artystyczny kandydatki dokumentuje w sposób klarowny i jasny wyróżniającą wiedzę historyczną, teoretyczną – formalną i wykonawczą.

Doktorantka jest nie tylko wybitną śpiewaczką ale również prowadzi działalność edukacyjną i animatorską.

Cały czas również pod okiem wybitnych śpiewaczek doskonalili swój warsztat wokalny.

Konkluzja:

Stwierdzam, że mgr Jiujie Jin w swojej pracy doktorskiej obejmującej dzieło artystyczne i rozprawę opisową wykazała się wyróżniającą wiedzą teoretyczną i historyczną z zakresu sztuki muzycznej – wokalistyka. Należy zaznaczyć, że praca doktorska kandydatki stanowi istotny wkład w proces badawczy poruszanej przez nią tematyki.

Kandydatka należy do grona bardzo doświadczonych chińskich artystów śpiewaków. Działająca w wielu gatunkach muzycznych posiada bogaty dorobek artystyczny, który konsekwentnie rozwija. Jak wynika z dokumentacji artystka jest bardzo doświadczonym pedagogiem odnoszącym sukcesy w nauczaniu studentów. Jej działalność naukowa i organizacyjna przyczynia się do upowszechniania kultury i sztuki. Sama sylwetka doktorantki wyłaniająca się z dostarczonej dokumentacji jak i jej ścieżka muzyczna dają

pewność iż jest znakomitym dydaktykiem i artystką. Niniejsza praca doktorska powinna znaleźć się w obiegu publicznym, ponieważ wnosi interesujący wkład w rozwój dyscypliny wokalne. Umiejętności w zakresie wokalistyki są na bardzo wysokim poziomie. W opisie dzieła kandydatka wykazała się wysoką wiedzą, co stanowi o znaczącej wartości jej pracy.

W moim mniemaniu zasługuje na najwyższą ocenę.

Pani mgr Jiujiu Jin w pełni rozwiązała założone zagadnienia artystyczne i tym samym spełnia wymagania Ustawy.

Stawiam wniosek o przyjęcie pracy i nadanie na jej podstawie mgr Jiujiu Jin stopnia doktora.

dr hab. prof. AM

Gabriela Silva

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'G. Silva', written in a cursive style.